

ZDENA
SALIVAROVÁ
a JOSEF
ŠKVORECKÝ

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO

Setkání
na konci éry,
s vraždou

IVO ŽELEZNÝ

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO

**ZDENA SALIVAROVÁ
a JOSEF ŠKVORECKÝ**

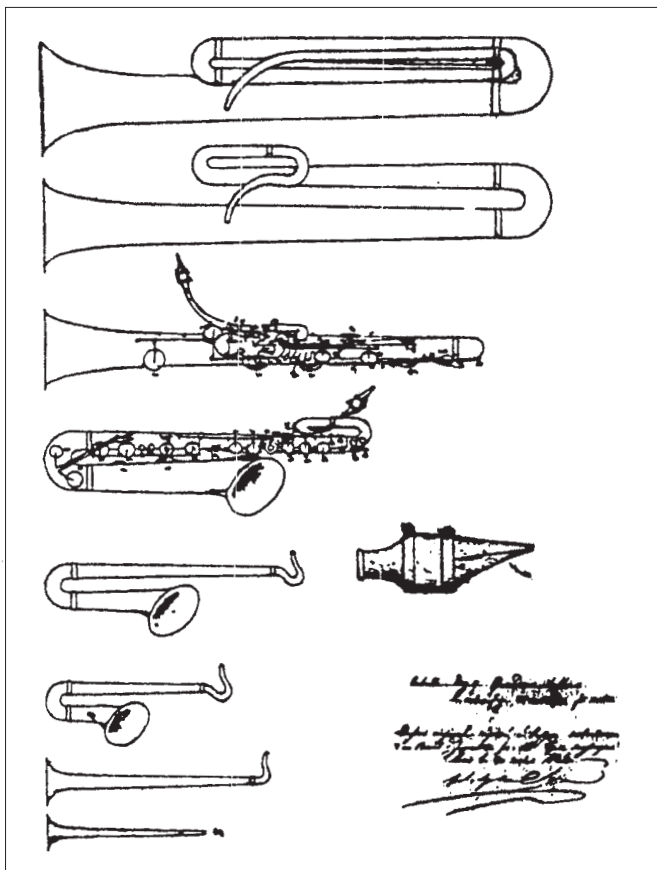
**SETKÁNÍ NA KONCI ÉRY,
S VRAŽDOU**
Závěr trilogie

**ZDENA SALIVAROVÁ
a JOSEF ŠKVORECKÝ**

**SETKÁNÍ NA KONCI ÉRY,
S VRAŽDOU**
Závěr trilogie

ZHOTOVÍ SE PODLE OBÁLKY!!!

**IVO ŽELEZNÝ
PRAHA**

Původní náčrt Adolpha Saxe na řadu osmi saxofonů,
od sopranina po subkontrabas

Copyright © Zdena Salivarová a Josef Škvorecký, 2001

ISBN 80-237-3669-8

KAPITOLA PRVNÍ

v níž se teta Huberta zamiluje

Slova mi schází, abych náležitě vyjádřila milé překvapení, jaké se mne zmocnilo, když se u nás ohlásil mladý Wolfram von Bock und zu Baeder, můj vzdálený synovec z rodu mé pratety Evelyny, hraběnky von Weinfeld, jejíž rodina šťastně přežila válku v bezpečí výletního městečka Boca Grande ve státě Florida v USA. V Rakousku, kde po generace žili, museli zanechat všechen majetek a s holýma rukama začít nový život na druhé straně světa. Syn mé pratety Evelyny, princ Friedrich von Bock und zu Baeder, byl ovšem člověk vzdělaný, obchodně neobyčejně talentovaný, a tak se poměrně rychle dopracoval na úroveň, již musel opustit před Hitlerovým vpádem do země svých předků. Miloval moře a přímořské krajiny, nebylo léta, aby je rodina netrávila na francouzské nebo též italské riviéře, a jednou dokonce na Floridě, což před válkou bylo pro Evropany velmi neobvyklé. Jak se později ukázalo, byl to letní pobyt nadmíru užitečný, neboť když na Floridu přijeli podruhé, tentokrát nikoli za osvěžením, necítili se již tak zcela jako v cizí zemi, a mimoto v Boca Grande navázal princ užitečné známosti.

Třebaže Friedrich pocházel ze země, která moře ztratila v předešlé válce, lodě a stavba lodí ho vždycky zajímaly. Věnoval se proto kromě stavebního inženýrství i studiu inženýrství lodního, a to se mu bohatě vyplatilo. Když Amerika vstoupila do války, měl již vybudovánu slušnou továrnu na výrobu lodních součástí a bez váhání nabídl své služby americké ar-

mádě. Jeho syn, princ Ludwig von Bock und zu Baeder, pokračuje v šlépějích zesnulého otce, ale pokud jde o mladého Wolframa, syna prince Ludwiga a mého vzdáleného synovce, nejsem si bohužel jista, zda naváže na tuto novou rodinnou tradici v nové zemi teď, když rodinné statky v Tyrolích a v Solnohradsku nynější rakouská vláda vrátila. Princ Ludwig svěřil tovarnu na lodní součástky spolehlivému řediteli a celá rodina se vrátila na rodinný zámek v Tyrolích.

Když se Wolfram neočekávaně ohlásil u nás v Torontě, nedokázala jsem zakrýt úžas nad tím, jaký je to fyzicky vyspělý a neobyčejně pohledný mladý muž – ne že by to v našem rodu bylo výjimkou: nehezkých lidí vyskytlo se v něm pouze několik. Rovněž mě velmi potěšilo, že je na první pohled velmi dobře vychovaný, přestože se narodil a vyrůstal ve Spojených státech amerických, a člověk by se proto obával, zda tradice a mravy evropské aristokracie neupadnou u mladé generace v zapomenutí.

Wolfram byl však skutečně krásný a milý jinoch a já se okamžitě rozhodla působit na něho, aby se zdržel co nejdéle, a měl tak dost času sblížit se s komtesou Lucií, neboť ta mi po této stránce začíná dělat starosti. Je to již vyspělá dívka, a je třeba začít se poohlížet po vhodném snoubenci.

Na uvítanou jsem v našem rozlehlém domě uspořádala slavnost za účasti nejmilejších přátel z našich kruhů. Abych slavnosti dodala většího lesku a umožnila Wolframovi poznat komtesu Lucii z její nejlepší stránky, požádala jsem ji – je totiž studentkou klavírního oddělení Královské konzervatoře – aby se ujala hudebního programu večera. Nebyla jsem zklamaná. Komtesa zahrála, pokud mohu soudit, bravurně, několik klavírních skladeb Mozarta, Chopina a Čajkovského a k vyvrcholení tohoto malého rodinného koncertu přizvala svou přítelkyni, koncertní cellistku paní Jiřinu Kašparovou, a na klavíru značky Steinway doprovodila její skvělý přednes první věty cellového koncertu Mistra Antonína Dvořáka. Hosté byli navýsost spokojení, a tak se hostina těla i ducha vydařila přesně podle mých představ.

Jediný stín na jinak velmi úspěšné *soiré* položila malá, přesto však nezanedbatelná příhoda u slavnostní tabule. Kromě

předkrmu z obložených artyčoků, lososa v koprové marinádě a moučniku z ovoce a šlehané smetany *à la Parisienne*, zařadila jsem do menu jako hlavní chod telecí žebírko nadívané mandlovou nádivkou s opékanými brambůrky, oblíbené jídlo mého drahého manžela Joshuy. Ten, na rozdíl ode mne a patrně v tradici svých afrických předků, miluje maso od kosti, zejména chrupavčité části, které dovede obratně rozžvýkat. Touto volbou jsem se však dopustila nemilé chyby.

Brian Volkoff, jinak prý z výborné rodiny velkoknížat Volkoffových, již zhoubná revoluce rozprášila po celém světě, avšak narozený už v Kanadě a obávám se nepříznivě ovlivněný prostředím veřejné státní školy, kam jej rodiče – ostatně stejně jako hrabě Lomnický komtesu Lucii – neprozřetelně posílají, tento jinak sympatický mladík, s nímž naše komteska má od školních let přátelský, dnes, obávám se, už snad i více než přátelský vztah, se nedočkavě pustil do hlavního chodu. Nenapomenula jsem ho, neboť u tabule se to nehodilo, avšak vložil si do úst příliš velký kus masa, zakousl a vmžiku mu z úst vylétla kluzká chrupavka a jako náboj z nějaké střelné zbraně letěla přes celou tabuli, až narazila na brýle paní Hitchcockové, předsedkyně dámského klubu Torontské univerzity a manželky vedoucího katedry stomatologie. Od nich se odrazila a spadla přímo do mého talíře. Paní Hitchcocková se pochopitelně ulekla, vstala tak prudce, že naklonila tabuli, sklenice naplněné vzácným Château Montagne Blanche se převrhly a talíře s nedojedeným hlavním chodem s třeskotem sjely k zemi.

Po vteřině mrtvého ticha se Brian Volkoff počal nejapně smát a ostatní, aby zastřeli trapnost chvíle, se k němu postupně přidávali. A to je, jak aspoň tvrdí komtesa Lucie, pan Volkoff z rodiny staré ruské šlechty! Zřejmě vliv veřejných státních škol.

Situaci zachránili číšníci, najatí z hotelu Windsor Arms, kteří s nehybnými tvářemi napravili tu spoušť. Mně však po celý zbytek večera a ještě další dva dny bylo nevýslovně trapně.

A mladý pan Volkoff ani neuznal za vhodné se mi omluvit.

KAPITOLA DRUHÁ

v níž se k Lomnickým dostaví neohlášení hosté

Ačkoliv je sobota a většina lidí odpočívá, měla jsem dnes velmi rušný den. Jako kdyby se v podniku roztrhl pytel s neobjednanými zákaznicemi. Odmítnout jsem je dobře nemohla, paní Hartfordová se ke mně chodí česat týden co týden už pět let, paní McLeodová ruku v ruce s ní. Rekord ovšem má paní Kosová, která do salonu Countess chodí už *patnáct* let! Je to jedna z mých prvních zákaznic a prožila jsem s ní všechny její radosti (těch bylo málo) i smutky a trable s povedenými synáčky, z nichž ten mladší a nadanější propadl drogám a skončil, jak takoví nešťastníci končívají. Zavraždil ho překupník.

Včera se nečekaně spustil liják a mým dámám zpustošil víkendové frizúry. Nemohla jsem je odmítnout, a tak jsem se kolem nich točila do pozdního odpoledne sama. Moje zaměstnankyně měly padla už v poledne a žádat na nich v sobotu přesčas jsem nechtěla. Bez tak jsem tento víkend sama doma, Tony odjel na kongres stomatologů do Švédska a má se vrátit až za tři neděle a Lucka se spolužačkami z konzervatoře vyrábí už od včerejška od večera saxofonový rámus v klubu zálesáků na Blue Mountain.

Její posedlost saxofony mi dělá starost. Ne že by se mi ta muzika nelíbila, i Tony ji má rád, patří k našemu mládí a Lucčin Saxband staví svůj repertoár povětšinou na klasických jazzových skladbách. Když se sejdou ke zkoušce u nás doma, žasnu, co rámusu těch pět holek dokáže nadělat. To by mi nevadilo, je to hezká posedlost, ale mám obavy, aby Lucka nezačala za-

nedbávat svůj hlavní předmět, klavír. Bylo by škoda těch let nadějného učení.

Dnes nemusím vařit, můžu si čist, jak dlouho budu chtít.

Namíchala jsem si jednu slabší Bloody Mary, uvelebila se v ušáku, natáhla unavené nohy, postavila si k ruce misku s buráky a s gustem rozevřela posledního McBaina – a ozvalo se zaklepání na dveře. Chvilí jsem uvažovala, že snad ani nepůjdu otevřít. Beztak to bude zas nějaká žebravá akce, v sobotu k večeru se s nimi netrhnu dveře, přispějte na baseballový klub, na bezdomovce, kupte si čokoládu ve prospěch miniolympiády naší školy, vstupenky na baletní vystoupení Dětské akademie, předplaťte si Toronto Star, přijměte víru Svědků Jehovových, volte liberály...

Klepání se opakovalo o něco energičtěji. Nerada jsem se zvedla a šla jsem otevřít.

„Ahoj, Anko,“ zazubila se na mě Nikolka. „Nezlob se, že jdeme bez ohlášení, je Lucka doma?“ Za ní se křenil Johnny.

„Promiň, že rušíme,“ řekl. „Byli jsme se tu podívat na jeden byt k pronajmutí tady v okolí, tak Nicole napadlo, že se vám zaskočí ukázat.“

Měla co ukazovat. Bříško doslova jako velký buben. Ještě ho vyšpulila a pohladila.

„To koukáš, vid’?“

Koukala jsem. Neviděla jsem je od loňských Vánoc, kdy slavili velkolepou svatbu v Armstrongovic hotelu v Silver Creeku.

Marta i její Armstrong se tenkrát dali vidět. Pozvali snad sto lidí. Prvotřídní hostina, prvotřídní číšnická obsluha, prvotřídní dekorace a uprostřed toho přepychu seděla Marta, trochu víc při těle, ale elegantní, sebevědomá, jako by říkala: „To čumíte, co jsem z toho zanedbanýho pajzlu udělala! Dřív se tu zaměstnanci flákali a kradli. Nebýt mě, Armstrong je dávno bankrot.“

A od té doby dokázala ještě víc. Měla talent, jeden z těch, které se v Československu nedaly uplatnit, leda na černém trhu: nos na byznys, na podnikání. Kromě hotelu a restaurace v Silver Creeku přivedla k rozkvětu lidovou jídelnu U piráta, těsně na hranici mezi USA a Kanadou, kde se to hemží turisty a byznysmeny, kteří si sem většinou zajedou po úředních hodinách

přes Most míru z Buffala na šťastnou hodinku, kdy v putyce dostanou dva drinky za cenu jednoho a platí v lacinějších kanadských dolarech.

„Vy jste si pospíšili,“ usmála jsem se významně na jejich bubínek společné výroby. „Snad aby ses už moc daleko od domova nepouštěla, Nikol. Vypadá to, že se rozsypeš každou chvíli.“

„Podle doktorů mám ještě čtrnáct dní. Večer jedem na Blue Mountain. Naši tam koupili hotel, tak máma má zase co dělat. Ta furt podniká. Chce tam udělat sjezdovku, vono je to na kopci. A lyžařskej vejtah.“

Z ohledu na Johnnyho jsme přešly do angličtiny.

„Co tomu máma říká, že bude babičkou? Tak brzy?“

„Říkat moc nemůže, když mě sama měla v sedmnácti.“

Usadili jsme se v kuchyni, Nikolka na stejnou židli, kde sedávala, když byla malá. Bože můj! Jako by to bylo včera. Kam se podělo to zlobivé stvoření s vlasy věčně splenými žvýkačkou, věčně pohlavkované a seřváváné nemožnou matkou. Jak se všecko změnilo. Z Marty je skoro dáma s vytříbeným chováním i slovníkem, pokud ovšem nemluví česky. A z Nikolky bude už za čtrnáct dní maminka. Sluší jí to. Ale Johnny nějak zvážněl. Asi už se dozvěděl něco o zodpovědnosti.

Uvařila jsem kafe a nakrájela koláč od firmy Prague Deli.

„Když už budete v Blue Mountain, můžete se jet podívat na Lucku. V neděli tam holky někde koncertují.“

„No právě v tom hotelu, co koupili Armstrongovi!“ přerušila mě Nikol. „Teda hrát budou v mušli na louce před hotelem.“

„Tak je uvidíte, nebo spíš uslyšíte,“ řekla jsem. „Je jich sice jenom pět, ale nadělají rámusu za stočlenný orchestr. Střídají sedm různých saxofonů a to je jim ještě málo. Shánějí se ještě po nějakém C-Melody a hlavně touží po subkontrabassaxofonu, který prý měří víc než kanadský policajt. Proto jezdí o víkendech hrát do všemožných klubů, aby si na něj vydělaly,“ vzdychla jsem. „Já jenom doufám, že je to přestane bavit a budou pořádně studovat, co mají.“

„Nechceš taky přijet, Anko?“ zeptala se Nikol.

„Ne!“ pravila jsem rezolutně. „Saxofony už nemůžu ani vidět!“

O naději, že toho Lucka nechá, mě ovšem už dávno připravila cellistka Jiřinka Fodorová. Moje stará zákaznice z doby, kdy přijížděla z Čech koncertovat v Kanadě s Českou filharmonií a neměla dost valut na kadeřnici. Jednou jsem ji před koncertem učesala zadarmo, ale pak se objevil kavalír, kdo jiný než zase Čech a náš dobrý známý, pan profesor Kašpar, Lucinčin učitel klavíru odmala a Jiřinčina stará láska ještě z domova. Bez svolení českých autorit se Jiřinka za něj provdala, dostala místo asistentky na konzervatoři a valutová tíseň a potíže spojené s dozorem nad českými muzikanty, kteří jezdili do západní ciziny, byly ty tam.

Na rozdíl ode mne, Jiřinka Lucčinu Saxbandu fandí. (To je taky jméno! Teta Huberta se při jeho vyslovení mračí.) A ještě jim radí, jak sehnat ty dva vzácné nástroje. A za málo peněz.

„Nejlacinějc to pořídíte za železnou oponou,“ pravila jednou. „Já si koupila cello made in Czechoslovakia a v dolarech to vyšlo na polovinu zdejší ceny. A je to báječný nástroj. Firma Amati v Kraslicích.“

„Přece nepošlu Lucku do Československa, aby ji tam zavřeli i se saxofonem! Stejně se mi to nelíbí. Fouká na saxofony a zanedbává piano.“

„Ale Anko, jen ji nech, vždyť je to ušlechtilá zábava a holám to zní pěkně.“

Lucka se ohradila:

„Náhodou já piano nezanedbávám. Zeptej se, mami, pana profesora. Cvičím dost.“

„Cvičení není nikdy dost, Lucko, to je přece známá skutečnost. Sedm osm hodin denně, jestli tvé piano má k něčemu být. Takhle tratiš čas troubením. Kdybys ho věnovala pianu... No řekni, Jiřinko, kolik hodin denně cvičíš ty a kolik jsi cvičila, než ses dostala tam, kde jsi?“

Zlobilo mě to. Lucka je nadaná a pilná, to vím. Ale ty saxofony už mi lezou na nervy. A to si ještě Lucka vybrala ty dva největší a ten kontrabas je vyšší než ona a možná i víc váží. A přitom na ty nejmenší, co ani nevypadají jako fajfka, fouká

v tom jejich bandu taková pěkně nadělaná černá holka, Pemee-la. A Luce je pomalu dvacet, brzy bude absolvovat, a pořád ještě neví, co chce dělat potom. Která matka by si nepřála vidět své dítě na koncertním pódiu. Ale ne s takovým bombardónem!

„Do Československa jet nemusí,“ pravila Jiřina. „Amati posílají na Západ obchodního zástupce a mají pochopitelně velký zájem vyvážet nástroje za tvrdou valutu.“ Zaváhala, ale pak řekla: „Navíc, já toho jejich agenta znám. Kdysi, ještě na konzervatoři, jsem s ním – jenom chvilku – chodila, ale nechala jsem ho. Jednak se mi vůbec, ale vůbec nelíbilo jeho jméno –“

„Jak se jmenoval?“ zeptala se zvědavě Lucinka.

Vtom nás vyrušil Tony, který se sháněl po magazínu Time. Než ho pod hromadou čísel Amerického žurnálu pro zubní lékařství našel, uplynulo dost času, a když se uchýlil k sobě do pokoje, navázala jsem, kde jsme přestaly:

„Pročs ho pustila k vodě, Jiřino?“

Jiřina pravila rezolutně:

„Představ si! On najednou, snad přes noc, *úplně vyplešatěl!* V dvaadvaceti! Mrňous – a ještě s bleskovkou –“

Usmála jsem se. Znáám tolik lidí, kteří jako pár jsou všelijak asymetrickí, na první pohled se k sobě nehodí, a já žasnu, jak veliká to asi musí být láska. Nahlas jsem nic neřekla, jenže Lucka, jako by mi četla myšlenky. Prohlásila:

„Já, kdybych ho milovala, tak by mi nic nevadilo, že je malej s pleší.“

„Jenže já ho zas tak moc nemilovala!“

„Tak proč jsi s ním chodila?“ zeptala se moje naivní rato-lest.

Jiřina pokrčila rameny.

„Byla s ním legrace. A doved leccos opatřit. Třeba když nebyly k dostání lodičky nebo mikiny nebo –“

„Co jsou to mikiny?“ otázala se moje dcera, která pražské nedostatky nezažila.

Jiřinka se zarazila.

„No mikiny. Takový jako trička, ale z kvalitního materiálu.“ Podívala se nejistě na Lucku. „No, jak povídám: byla s ním legrace, všechno sehnal, od cella až po dámský vložky, a dokud

nevyplešatěl – „odkašlala si. „On studoval hoboj, pak toho nechal a dal se na kšeftování s hudebními nástroji. Takže mi obstaral to cello.“

„To už měl pleš?“ zeptala se s podezřením moje komteska.

„To bylo přeci až tady, to cello!“ ohradila se Jiřinka, jako by to všechno vysvětlovalo. Lucinka se však mračila, jí to podstatu téhle milostné aféry zřejmě dostatečně neosvětlilo. Aby se stoprocentně ospravedlnila, Jiřina dodala:

„Přišlo mě na polovinu zdejší ceny! On je jinak docela slušný člověk. Od něj vím, jak to v exportním byznysu chodí. Ať jde, oč chceš. Auta, nábytek, stroje, potraviny, všude se dá podvádět stát. On sám to prý nedělá – aspoň se mi dušoval že ne!“

„Třeba se s tím nechťel chlubit. Ani svý bejvalý,“ řekla jsem. Jiřinka po mně loupala očima a vysvětlovala:

„Zákazníkovi se prostě nabídne nízká oficiální cena, řekněme tři tisíce dolarů, k tomu ale další tisíc na dlaň, neoficiálně. Zákazník rád zaplatí, protože i za čtyři tisíce dostane zboží, které by ho tady stálo tisíců šest.“

„Na kolik by přišel subkontrabassaxofon, kdybysme ho koupili z Kraslic?“ zeptala se Lucka.

„To bych se musela zeptat. A taky jestli vůbec něco tak obškurního v Kraslicích vyrábějí.“

„Třeba by nám ho udělali na objednávku.“

„S tím se rozluč, Lucko,“ řekla jsem. „Hádám, že by to bylo o hodně víc než to cello. Kolik ti účtoval, Jiřinko?“

„Tři a půl tisíce.“

„No vidíš,“ řekla jsem. „Stál by nejmíň dvakrát tolik. Nejmní! Na to si po těch klubech nevyfoukáte.“

Lucka neřekla nic. Namotávala si kadeř kolem ukazováčku a tvářila se smutně. To známe. Tohle dělá od malička, když jí vrtá hlavou něco, co nechce říct nahlas. Určitě už počítá, kolik vystoupení by musel její Saxband odehrát, aby vydělal sedm tisíc.

„Apropó,“ pravila Jiřinka. „Mýmu muži o tamtom plešatém říkat nemusíte.“

Když se Nikolka a Johnny odporoučeli, osvěžila jsem svou Bloody Mary a vrátila se do lenošky. Zapadající slunce prosvěcovalo okno za ušákem a ještě trochu hrálo. Otevřela jsem McBaina, četla jsem, a najednou jsem si uvědomila, že nevím, co čtu. Myšlenky mi utíkaly za Luckou. Co se tady před týdnem objevil Wolfram von Bock und zu Baeder, smutně posedává, nemluví, chvílemi zabloudí ke klavíru a hraje samé teskné melodie. Pokoušela jsem se probrat si to logicky. Jedna možnost: zamilovala se do bratrance. To by nebylo tak strašné. Druhá, nebojme se podívat pravdě do očí, je – a to by bylo horší. Panebože, má teprve absolvovat! Co když... Vlastně by to nebylo nic nepřírozeného. Nedělala jsem si iluze. Dnes děti začínají trochu dřív než ve dvaceti. Musím se poradit s Tonym, až přijede. Vím však dopředu, co mi poradí – „Promluv si s ní jako matka s dcerou“ – to mi poradí. A budu muset. Potom taky s Brianem. S Brianem? Ano, Wolfram je tu teprve krátce. Uvědomila jsem si, že Briana jsem už snad týden neviděla. Předtím u nás býval pečený vařený. Naposled jsem ho zastihla na hostině u tety Huberty. Že by se styděl ukázat po té grotesce u večere? Těžko. Zvládl to s humorem. I mně se chtělo smát. Že by tedy ta první možnost? Na chvíli mi spadl kámen ze srdce, ale hned se tam vrátil. Briana mám ráda, je to hodný a rozumný chlapec. Už dávno ne ten uhrovitý, neohrabaný školák. Dospěl a zmužněl. No právě. Zmužněl. Lucku, myslím si, miluje. Jenže co ona? To bych nesměla být matka, abych necítila, že se s ní něco děje. Přesně od té doby, co se u nás objevil bratranec Wolfram. Stalo se něco mezi nimi? Prochází její vztah s Brianem nějakou krizí? Na tyhle otázky odpověď sama nenajdu. Spíš vyřeším zas nějakou třetí vraždu.

Dívala jsem se už asi hodinu do nečtených stránek. Venku padl soumrak, nad činžáky St. James Townu tmavly večerní červánky. V pokoji se zešeřilo. Vstala jsem a přistoupila k baru. Dám si posilu do třetice. Pro usnutí.

Někdo hřmotně zabouchal na dveře. Lekla jsem se, až mi sklenice vypadla z ruky. Připlížila jsem se ke dveřím a podívala se kukátkem. Pouliční lucerna osvětlovala postavu za dveřmi.

Stál za nimi můj starý přítel inspektor Harold Sinclair.

KAPITOLA TŘETÍ

v níž se Mike Donovan ocitá v úzkých, ale není sám

V tomhle řemesle máte dojem, že ste na houpačce nebo jak v kostelech zpívají negři: „Jednou sem nahůře, podruhé dóle, tak to je, Panebóže!“ Ten večer sem vylít do vejšky jako nikdy. Taky člověk v tomhle řemesle musí spolíhat na štěstí. Existují pošuci, který místo aby si pěstovali železný nervy, dají se na matematiku a vymejší metody, jak voblafnout kuličku. Jeden takovej mě jednou málem přemluvil, abych se taky dal na počty, naštěstí to včas skončilo velikým pádem, takže sem tomu nepropad. Ale stálo mě to pěkných pár škandálků s hol-kama a jednu nepovedenou sebevraždu – samozřejmě ne mojí – než sem se sanoval natolik, abych měl zas kapitálek do řemesla. Tenhle šílenec jezdil do Vegas až z Montréálu v Kanadě, a to na motocyklu. V Montrealu vlastnil prosperující tiskařskej závod, a dyž sem se s nim seznámil, vážil, počítám, tak dvě stě padesát liber. Do Vegas se přihnal vždycky v takový tý vochranný helmě, voči mu svítily samou vášní, a sotva zaparkoval svůj koráb před motelem Nevadský štěstí, žhavil si to do Cézarovýho paláce roztáčet kola. Koráb měl teda jako menší kabriolet, jenže na dvou kolech, mezi řídítkama rádio, na kerý se dalo vyladit i Monte Carlo, a to poslouchal cestou z Montréálu až do Vegas a v duchu přepočítával svoje rovnice a trojčlenky. Potom v Cézarovým paláci tu užitou matematiku aplikoval tak, že za dva dni zas na svůj dvoutunový motorce vodjíz-děl stovkou na sever, směr polární kruh. Za pár měsíců se ale v tý své helmě vobjevil znova, vždycky vo poznání hubenější.

A tak to chodilo, co sem ho znal, dva roky, až z něj nakonec byl úplnej sušinka a na poslední cestě zpátky směr polární kruh se s tou svou dvoutunkou převrh na mostě z Detroitu do Kanady, spad do řeky a utonul.

To jen abyste věděli, co je to za vášeň tahle vášeň. Já ji zdědil po tatíkoví, jenže se uplatnilo starý moudrý přísloví. Tatík začal s automatama na pětadvacetníky, z nich přešel na voko a pak na kuličku, a dyž v pětačtyřiceti po svym šestym rozvodu šel do penze a umřel na infarkt, zanechal mi sto tisíc.

Byl by mi zanechal rovnej milión, jenomže samozřejmě jeho šest žen mě voškubalo vo poctivě zděděnej zisk, navíc největší podíl shrábli advokáti, tak sem skončil s pouhým stotisícem, a ten se mi povedlo prohrát ani ne za půl roku. Naštěstí sem po tatíkoví nezdědil jeho sklon k sériovému manželství, což byl následek toho, že tatík se nikdy nezbavil přesvědčení, že bez sňatku je to těžkej hřích. Že po civilnim rozvodu je to tuplem těžkej hřích, přestože řádně uzavře novej civilní sňatek, mu nějak nedošlo. V Americe zapomněl katechismus a možná v něm byl slabej už doma v Dublinu.

Ale to zatracený přísloví pracovalo spolehlivě. Já se kvůli tomu nevoženil nikdy, a dybych byl podědil ženivost po tatíkoví, nebylo by to šest sňatků, ale nejmíň šedesát, jestli je to podle zákona vůbec přípustný. A tak se ze mě stal dvojitej profesionál: úspěšnej, pokud de vo ženský, bohužel ale úplně vopačnej, pokud de vo kuličku.

A nakonec mě vopustilo i tohle štěstí, byl sem už ve Vegas moc profláknutej. To se v Cézarovym paláci vobjevil nákej Lincoln Brown, taky z Kanady, ale nejedil sem na dvoutunovym motocyklu, nýbrž cadillacem. Teda podle starejch jižanských tradic to byl negr, jenže vypadal jako dost bledej Clark Gable, a že je to vlastně negr, sem se dověděl právě vod toho motocyklovýho dervíše z Montreálu, kerej se nakonec zabil utonutím po pádu z mostu z Detroitu do Windsoru v Ontariu.

Mně samozřejmě jeho utajená rasa nevadila, vona tou dobou už vadila jenom nepolepšitelněj idiotum z Dixie, který sou skálopevně přesvědčený, že každej negr, i tak zředej jak

Lincoln Brown, má nepotlačitelnou chuť na bílý maso; to jest legálně, podle starejch zákonů, bílý, ne bílý jenom na pohled.

Lincoln Brown usvěčoval ty starý zákony a předpotopní pověry z vomyly. Byl to boháč, přesně vzato měl velice štedrou apanáž vod prachatý matinky, ale čekal, že po ní bude dědit. Tak chodil do Cézarovýho paláce přímo vobloženej zaručeně bílym masem. Jenže ty holky na něj mohly jenom vejrat, ať se snažily, jak chtěly, von byl přilepenej na kuličku. Napjatě sledoval, jestli zapadne do červenýho nebo černýho chlívku, a holky nebral v úvahu, jako dyby byl teplej. Třeba i byl, což mně pochopitelně taky nevadilo. Na čem mi záleželo, bylo, že jak sem to podle přísloví vodhad a jak mi to zkušenost potvrdila, kulička byla velká Brownová kamarádka.

Tak sem se na něj přilíp a dělal sem, co von.

Dlouho se mi to vyplácelo a houpal sem se vejš a vejš, až se houpačka zastavila kolmo nahóře, nehejbala se, jako dyby zemská tíže přestala platit, no a pak –

Netřeba líčit. Tou dobou už sem byl absolutně profláknutej, ale zato sem se trochu skamarádil s Brownem. Takže dyž se zemská tíže zase uplatnila, voctnul se Brown ani ne na dně, ale jestli to je vůbec možný, pode dnem. Já pochopitelně taky.

Moje příjmy z holek tou dobou už docela vyschly, Brownova štedrá apanáž zrovna tak. Jak to bejvá, dyž se ta houpačka zastavila kolmo nahóře, neživil už svou vášeň z maminčiný apanáže, ale ze zdroje, kterej se menoval Big Boy Buckley.

Asi nemusim vysvětlovat, kdo byl Big Boy Buckley. Takovýhle méno nemůže mít porodník nebo výrobce zubní pasty. A tak sem ten den večer, co sme se voba voctli pode dnem, čekal u Buckleyho dveří v Paláci, s jakou se vobjeví Lincoln Brown.

Vobjevil se v pozlacenejch dveřích eště bledší, než měl ve zvyku, a povídal:

„Počká mi do prvního.“

„Tak je to v suchu? Založíš mě?“

„Neni to v suchu,“ pravil Lincoln a sdělil mi, že by vodklad musel bejt nejmíň na rok, pak by jeho akumulovaný apanáže stačily na úroky za předpokladu, že přestane jíst.

Byli sme teda v rejži, von i já.

Jak sem řek, tou dobou sem už byl profláknutá firma a začal sem uvažovat, že mi nezbude nic jinýho než na sobě dokonat to, co nějakejch vosum mejch finančnic na sobě nedokonalo. To jest vyskočit z nejvyššího poschodí Paláce, což se nedalo nijak simulovat, a úspěch byl zaručen.

Ted' musím tu dlouhou story zkrátit. Znal sem v Paláci chlapa ménem Fred Carney, kterej se živil z provizí. Neptejte se mě jakejch a neptejte se mě, jak sem to zjistil. Měl voči jako ten nešťastník na dvoutunce, dyž se blížil ke kýženému cíli, a těma vočima sledoval takový lidi, jako sem bejval já, co na ně platilo přísloví. A dyž sem začal uvažovat vo tradičním skoku střemhlav z nejvyššího poschodí Paláce, takzvaně se ke mně přiblížil.

Strašně sem se leknul a rovnou sem mu řek, se mnou ať nepočítá, že sem sice v rejži, nejmníh pod deseti metrákama pytlů, ale na tohle že nejsem dělanej, to si radši skočím. Vyceňnil na mě sněhobílý umělý zuby, a v jednom měl zasazenej diamant, a pravil, že neví, vo čem mluvím. Samozřejmě věděl a hned dodal, že jestli mluvím vo tom, vo čem von si myslí, že mluvím, sem na omylu. Že má pro mě úplně jinou nabídku. Bude to dvacet táců, jeho provize je pětadvacet procent, takže na mě zbude patnáct, což by mě právě tak sanovalo, protože já sem samozřejmě neinvestoval sumy jako Lincoln, na to sem neměl. A že nejde vo to, vo čem von si myslí, že si myslím já, že vo to de, ale vo úplně jinej kšeft, bezpečnej, zaručenej a v rozměrech jeho profese skoro legální.

No, zkrátím tu dlouhou story. Dal mi zálohu sedum a půl, kerou ihned inkasoval Buckley, zbytek prej po dodání, a vybavil mě mapama s přesně zakreslenou trasou, falešnym řidičským průkazem na méno Max Kaminski a kapesnym ve výši jednoho tácu, kerý se nevodečítalo ze mzdy za vykonanou práci, a tak sem jel.

Teda letěl. Cena letenky se rovněž nevodečítala ze mzdy. V Torontu sem si najal dodávku, ubytoval sem se v motelu Západ slunce v dře, kerá se menovala Silverton, a vyrazil sem na Blue Mountain.

Jel sem po dálnici, pak po vokresce a nakonec po takový lesní skoro pěšině a na cestu mi vydatně svítil měsíc. Všechno, podle Freda, bylo dokonale zajištěný, majitel bude na výročním banketu klubu nimrodů a do chaty se vrátí až druhý den ráno. Sousedí široko daleko veškerý žádný, situace jako stvořená pro práci, jaká mě čekala.

Ujížděl sem a měsíc mě ukolíbal do voptimistický nálad, sovy houkaly, zamejšlenej skok z Paláce se mi začal jevit jako blbost, větve stromů se romanticky houpaly, někde kousek vod pěšiny bublal potůček, až se na jejím konci ve světle luny vobjevila ta chata.

Teda chata. Sice se tomu tak říká, ale já pocházím z Louisiany a tam chata znamená něco úplně jinýho a bydlej v tom negři. Tohle bylo sice taky ze dřeva, jenže by se do toho vešlo asi tak deset louisianskejch chat, jak sem je znal z dětství. Bydlel v tom sice taky negr, jenže ten se do tý chaty přiženil a podle toho, co sem věděl vod Lincolna, byl jenom vo chlup tmavší než von.

A pak sem se zděsil. V chatě se svítilo! Jak to? Měl přeci být v hotelu Blue Mountain na výročním banketu nimrodů!

První, co sem chtěl udělat, bylo vobrátit a jet zpátky a z motelu si telefonem vod Carneyho vyžádat nový instrukce. Jenomže vobrátit se na tý pěšině šlo těžko. Trochu sem se uklidnil a řek sem si, že třeba zapomněl zhasnout, ten nemusí počítat dolárky za elektriku, asi zapomněl, anebo nechal rozsvíceno schválně, aby to vodradilo lidi, jako sem já. Starej trik, hodně to maj taky napojený na takovej verk, že dyž se venku setmí, světla vevnitř se automaticky rozsvítěj.

Vylez sem teda z dodávky a potichu sem se plížil k chatě. Teda k dřevěnému paláci. Mělo to tři poschodí, ale svítilo jenom přízemní vokno, takzvaně panoramatický, i dyž nevím, kam z něj bylo vidět, protože kolem byl hustej les.

Přikrad sem se k vile, postavil se na špičky a podíval sem se dovnitř –

KAPITOLA ČTVRTÁ

v níž se kvinteto hodlá dopustit krádeže

Začalo to už v prvním ročníku na konzervatoři. Jednou po hodině s Alanem Stevensonem, který nám, zájemcům o klasický jazz, dává jednou týdně hodinu a zasvěcuje nás do jeho zákonitostí, přišla Linda s tím, že si ke studiu hry varhanní přibere saxofon. Do Stevensona je zcvoklá, on je slavný jazzový pianista, a tak se Linda zamilovala i do saxíku a vůbec do jazzu. Na varhanách teď swinguje i Bacha. Je to krása, musím říct. Já jsem se na saxofon naučila od ní. Mamka mi neradila vzít si k piánu ještě jiný nástroj, abych se nerozptylovala. Linda se rozptyluje, jedině když vidí pana profesora Stevensona. Jinak chodí s klukem, co studuje hoboj, je malý a tlustý, s brejlema a prstíky jak buřtíky, ona je hubená a dlouhá jak čára. Párek k pohledání. Chodí sice s klukem, co studuje hoboj, ale současně šlípá po panu profesorovi, který je mimochodem už asi třicet let šťastně ženatý a taky není zrovna hubený. Linda je bledule bílá, pan Stevenson je noblesní černý gentleman, jako bývali lokajové ve starých filmech. Že po něm Linda šlípá, ovšem neví. Ani on, ani ten její hobojsista.

Nejdřív jsme my dvě hrály jen tak, pro legraci. Takové duo, tenor a altka a pak se k nám přidaly ostatní holky. Prostě jsme je svedly. Pemeela někde splašila sopranino, Dolly si doma vybrečela altku, Perla v nějaké půjčovně našla baryton. Časem jsme se všelijak prohodily, sehnaly jsme ještě soprán, takže nakonec jsme hrály v obsazení: Pemeela – sopranino a soprán, Dolly – alt, Linda – tenor, Pearl – baryton a já jsem se zamilo-

vala do těch nejhlubších ladění, bas a kontrabas, které zahály ve školním inventáři. Částečně, musím se přiznat, taky proto, že na ty je potřebí hodně dechu a Pemeela mi řekla, že když na ně budu hrát, zvětší se mi prsa. Ona to nepotřebuje, proto píská na ty dva nejmenší.

Tak nás bylo pět a měly jsme sadu sedmi saxů. Když jsme se poprvé předvedly panu profesorovi Stevensonovi, příznivě se nám naklonil a dal nám hodně užitečných rad: co hrát, které slavné jazzbandy poslouchat, jak si samy napsat vhodná aranžmá. Z vděčnosti jsme si daly jméno Alan Stevenson's Saxband. Nic nenamítal. Když nám ale kluci na konzervatoři začali říkat Stevensonův Sexband, musel se přirozeně ohradit.

„Zní to, jako kdybych vlastnil harém,“ smál se. „Vymyslete si něco jiného.“

Sexband se nám zalíbilo.

„Proč ne?“ pravila Linda. „Sexy ostatně jsme všechny, ne?“

Zrovna ona, hubeňour s hrudí jak žehlicí prkno. Ale asi je pro toho svého hobojistu taky sexy. Pro někoho je zas nejvíc sexy Pemeela, protože je správně při těle, s vyšpuleným zaděčkem a správně černošsky masitými rty. Je kakaová, má oči s modrým bělmem a plnou pusou alabastrových zubů. Hraje krásně. Někdy tak, že její sopránka zní opravdu jako vábnička, ale ne na jeleny.

„Do sbírky vám chybí už jen subkontrabas a C-Melody a budete jako skupina světový unikát,“ řekl nám pan profesor Stevenson, když jsme mu jednou na hodinu předvedly *Take The A-Train* pro sedm saxofonů. „Ten C-Melody by se někde opatřit dal, ale subkontrabas –,“ zakroutil hlavou. „Nikdo vlastně ani neví, jestli ještě existuje. Snad prý pár kusů vyrobili někdy v devatenáctém století ve Francii. Já osobně jsem na něj nikdy nenarazil, a to jsem jako mladík vystřídal pěkných pár kapel. Ani Paul Whiteman ho neměl, a to byla nejbohatší bílá kapela, ještě ve třicátých letech.“

Nasadil nám brouka do hlavy. To by byla senzace, mít všechna ladění saxů. Úplně kompletní set. To by fakt byl unikát. Já si ale zamlouvám ten subkontra, i když pan profesor si myslí, že asi už neexistuje, a holky tvrdí, že ho neufouknu. Jenže kde ho

najít, když i pan profesor pochybuje o jeho existenci. A taky ten C-Melody.

No, možná. Jiřinka Fodorová se zmínila o té továrně na hudební nástroje v rodné zemi mých rodičů. A slíbila mi, že se zeptá jejich obchodního zástupce, až zase přijede do Kanady.

Uplynulo hodně vody, a nic. Nakonec jsem jí zavolala.

„Já na to nezapomněla, Lucko,“ pravila omluvně. „Ten můj bejvalej měl přijet zas letos, jenže nepřišel. Tak nevím, co se stalo, a psát mu pochopitelně nemůžu. Na ten subkontrabas ovšem zapomeň. Na ten se už dávno nikde nehraje.“

„Ale existoval, ne? Někde být musí, aspoň v nějakém muzeu.“
To bylo loni.

„Melody je jedinej saxofon, co je laděnej v cé. Ani bé, ani es. Prostě cé. Ve dvacátých letech se na něj hrálo. Prý měl ze všech nejlahodnější tón. Přece nezmizel ze světa,“ přemýšlela jsem nahlas v kafetérii na konzervě.

Pemeela, nad hromadou pomfritů bohatě zalitou kečupem, pravila s plnou pusou:

„Tak proč už na něj dneska nikdo nehraje, když zněl tak lahodně? A když je laděnej v cé jak pro blbečky?“

„Asi právě proto,“ řekla Linda. „Pořádný saxofonisti jím opovrhli.“

„Já bych si ho strašně ráda vyzkoušela,“ pravila Dolly. „Stevenson říkal, že snad je tady v Torontě nějaký sběratel hudebních nástrojů. Že by ho třeba mohl mít.“

Jaký má C-Melody asi zvuk, když i pan profesor tvrdí, že lahodný? Jak vůbec vypadá? Jako větší altka nebo jako menší tenor? Představa, že bychom svou sadu saxíků doplnily ještě o céčko, mi nedávala spát. To by byla senzace. A k tomu ještě ten subkontrabas. To by bylo už úplně super.

Ale asi to jsou vzdušné zámky.

Za týden, zase v kafetérii, řekla Dolly:

„Jmenuje se Montcarne. Já mu volala. C-Melody má, aspoň říkal, je to prý ale unikát k nezaplacení. Půjčit nám ho nemůže.“

„Tak si ho pučíme samy. Kde bydlí?“ zeptala se agresivně Pemeela.

Dolly se sladce usmála:

„Má v Rosedalu rezidenci, obezděnou, zamřížovanou, kolem dokola poplašné zařízení, lokaje, služebnou, zahradníka...“

„Vopravdu by se nedal uprosit? Ani ty bys ho neukecala?“ pravila nedůvěřivě Pemeela. Dolly je mezi námi královna krásy, vypadá trochu jako panenka Barbie, jenže je sexy.

„Ukecávala jsem ho půl hodiny, a zůstal, dámy, zcela neoblohmý.“

„Nojo. Po telefonu,“ pravila Pemeela. „Až tě uvidí, tak si dá říct!“

„On prý na ženské pohlaví není, víte?“ usmála se Dolly a pak si hlas vyladila do polohy, v jaké mluví ten prodavač v *Obsluhuje vás někdo, madame?* A ten taky není na ženské pohlaví. „Ale můžu se přijít podívat a eventuelně si na to céčko fouknout. Rád by prý slyšel, jak zní. On sám na nic neumí.“

„Jak to že teda sbírá hudební nástroje?“ zeptala se Pemeela.

„Můj brácha sbírá baseballové karty,“ pravila Dolly, „a sám je na baseball úplně levej. Nejen na baseball.“

„No tak přestaň žhavit dráty a di k němu!“ řekla Pemeela.

„A vem si náký šaty s dekoltem. Žádný jiný ani nemáš!“ dodala jedovatě.

„Miláčku,“ pravila Dolly úplně stejně jako Pemeela, „neslyšelás, co jsem vám sdělila o jeho sexuální orientaci?“

Pemeela se praštila do čela.

„Navíc, jak víte, já jsem Američanka z New Yorku a Montcarne je prý zuřivý roajalista. Zjistila jsem u známých, že soukromě se prý ani nepovažuje za Kanadana, ačkoliv se tady narodil, nýbrž jenom za poddaného Jejího britského Veličenstva. Moje národnost by na něj udělala ještě horší dojem než moje dekolté.“